

СЕКЦІЯ 2
ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАХИСТУ
ПРАВ ЛЮДИНИ

SECTION 2
«PUBLIC AND LEGAL BASIS OF PROTECTION
OF HUMAN RIGHTS»

УДК 341

Банах С. В.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального права
та процесу і правоохоронної діяльності,
декан юридичного факультету
Західноукраїнського національного
університету*

**ІНСТИТУТ СУДОВИХ ВОЛОНТЕРІВ, ЯК ЕЛЕМЕНТ ЯКІСНИХ
ЗМІН СИСТЕМИ ПРАВОСУДДЯ**

Реформа правової системи в Україні зумовлена багатьма факторами, які в повній мірі викликані як часом, так і суспільним запитом на ефективний, чесний та справедливий суд. Україна разом з Європейським союзом розпочали у 2018 році проєкт «Право-Justice» який триває до тепер. У рамках цього проєкту з'явилася ініціатива «Модельні суди» мета якої полягає у вдосконаленні системи організації роботи судів. Реалізація цієї ініціативи має на меті підвищення ефективності правосуддя, якості обслуговування клієнтів, покращення комунікації, підвищення безпеки та підтримку вразливих людей в українських судах. В модельних судах заплановано впроваджувати кращий європейський досвід із судового адміністрування.

Питання проведення судової реформи в Україні на тепер є одним із найбільш актуальних та обговорюваних, особливо у світлі євроінтеграції нашої держави. Безсумнівно основним її завданням є утвердження справедливого суду та вдосконалення вітчизняної судової системи. Водночас проблематика здійснення судово-правової реформи та підвищення ефективності правосуддя завжди були й залишаються актуальними серед науковців та державних діячів [1 с. 206].

На думку вітчизняних вчених ключовим завданням в цьому напрямі є відновлення довіри до судової влади. Це може відбутися не лише за рахунок підвищення якості кадрового складу судової гілки влади, а й внаслідок взаємодії суду та суспільства.

На сьогоднішній день активно запроваджується служба судових волонтерів, яка спрямована на забезпечення процесуального супроводу та комунікації з учасниками справ та підтримку вразливих категорій громадян у судах. Можемо відзначити, що у місті Тернополі також впроваджуються така ініціатива. Тернопільський міськрайонний суд Тернопільської області та юридичний факультет Західноукраїнського національного університету на основі співпраці відібрали студентів які проявили зацікавленість до даного проекту і згодом заплановано навчання для волонтерів яке буде містити в собі як теоретичні, так і практичні завдання.

В рамках реалізації цього проекту визначмо основні завдання та функції, які будуть покладені на новостворену структуру, а саме:

- роз'яснювальна функція, яка полягає у роз'ясненні порядку, процедури, термінології та статусу осіб, які беруть участь у судочинстві;
- інформаційна функція, яка полягає у наданні певного спектру інформації, щодо судочинства, а також інформаційного ресурсу для самостійного отримання інформації в подальшому;
- правова функція, яка покликана допомагати вирішити незначні питання юридичного характеру (для прикладу процесуального оформлення документів чи розрахунку та сплати судового збору);
- комунікаційна функція, яка полягає в організації належної комунікації між судом та суспільством, в частині оприлюдненої роботи суду;
- соціально-психологічна функція, зумовлена невідкладною психологічною підтримкою, особливо вразливих верств населення, які емоційно сприймають процес правосуддя.

Важливо зауважити, що наявність у стінах суду волонтерів є позитивною стороною, адже їхня діяльність сприятиме підвищенні ефективності організації роботи судів, а саме встановлюватиме зв'язку з громадою, дозволить економити ресурс працівників суду, сприятиме більшій довірі з боку вразливих та/або маргіналізованих груп населення, а також що є не менш важливим відбудеться вагомий внесок у професійну освіту майбутніх юристів, психологів, соціальних працівників (наприклад, стажування волонтерів у судах).

Планується, що вдалий досвід модельних судів буде поширений на всі українські суди.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гончарук Ю.Г. *Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні. Реформування судової влади в Україні в світлі євроінтеграції та міжнародного досвіду. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. 24-25 жовтня 2019 року. С. 206-209.*